

I. Analiza tekstu

Dzieci siedziały w milczeniu w kącie bambusowej chaty. Ich oczy błyszczały w gorączce, skóra zwisała z drobniutkich rączek i nóżek, a brzuchy miały wzdęte jak wielkie balony. Były z nimi ich matki. Niemo błagały przechodzących o pożywienie, nie starczało im sił na wydobywanie z siebie głosu. Matki i ich dzieci w milczeniu czekały na śmierć. (...)

Ten rodzaj klęski żywiołowej nadchodzi cicho, niemal po kryjomu. Nic strasznego się nie dzieje - jak przy trzęsieniu ziemi czy wybuchu wulkanu. Po prostu nie ma deszczu. Kiedy „sucha śmierć” nawiedziła strefę Sahel, nie padało tam prawie wcale od ponad pięciu lat, a w 1973 r. nie spadła ani kropla deszczu. Nie było tłuszczu, mleka, mąki, mięsa. W rzekach gnily żałosne resztki skażonej wody. Zasiwy wyschły, bydło - woły, owce, kozy - bez pożywienia padało tysiącami. Milionom ludzi groziła śmierć głodowa. W samej tylko prowincji etiopskiej Wollo dziennie umierało ponad 200 osób. Nikt nie ustalił dokładnej liczby zgonów.

Do suszy doszła jeszcze ludzka chciwość i egoizm. Bandy rabusiów napadały na osłabionych głodem ludzi, zabierając wszystko, co znalazły, i zabijając wszystkich opornych.

Nie lepszy los spotkał tych, którzy przed głodem i bandytami uciekali na południe, gdzie było jeszcze trochę wilgoci. Tubylcy widzieli w nich śmiertelne zagrożenie dla siebie i dlatego zabijali przybyszów.

Klęska suszy będzie zawsze zagrażać ludziom, którzy osiedlili się na skraju pustyni i z braku rzek dla nawodnienia swych upraw potrzebują deszczu.

H. Reichardt, *Katakлизmy*. Atlas, Wrocław 1994, s. 47.

1. Przedstawiony wyżej obraz matek i dzieci wskazuje, że głód wywołuje u ludzi:

☐ a) chęć przeciwdziałania	☐ b) apatię
☐ c) żywiołowy protest	☐ d) zniecierpliwienie

2. Proszący o pożywienie wyrażali:

☐ a) nadzieję na poprawę losu	☐ b) zazdrość wobec bogatych
☐ c) bezsilność wobec losu	☐ d) protest przeciwko suszy

3. To, że susza w strefie Sahel jest wydarzeniem autentycznym, potwierdza:

☐ a) miejsce i czas zdarzenia	☐ b) język wypowiedzi
☐ c) podana liczba ofiar	☐ d) dokładność opisu

4. Susza spowodowała brak żywności, ponieważ:

☐ a) ludzie nie mieli sił, by pracować	☐ b) w obawie przed bandytami ludzie zaniedbywali uprawy
☐ c) na skutek ucieczki wielu osób brakło rąk do pracy	☐ d) uprawy rolne wyschły z braku wody

5. Na klęskę głodu wywołaną suszą narażeni są ci, którzy:

☐ a) żyją na terenach pustynnych	☐ b) mieszkają w Afryce
☐ c) żyją w gorącym klimacie	☐ d) nie uprawiają roli

6. Podczas klęski suszy u wielu osób w Etiopii ujawniły się takie cechy jak:

☐ a) współpraca i solidarność	☐ b) współczucie i litość
☐ c) pazerność i bezwzględność	☐ d) niezaradność i lenistwo

7. Ludzie nie próbowali obronić się przed głodem:

☐ a) żebrząc o jedzenie	☐ b) uciekając z kraju	☐ c) kradnąc żywność	☐ d) chroniąc zasiewy

II. Nauka o języku, ortografia, sprawność językowa

8. Czasownik niedokonany jest zawarty w zdaniu:

☐ a) On uczył się angielskiego.	☐ b) Przeczytam tę książkę.
☐ c) Nie zdążyłem na pociąg.	☐ d) Podejmij dobrą decyzję.

9. Konstrukcję bierną ma zdanie:

☐ a) Nie chciał tu przyjść.	☐ b) Postanowił nam pomóc.
☐ c) Był smutny z powodu rozstania.	☐ d) Został wykonany zgodnie z planem.

10. W zdaniu *Te dziewczynki chętnie chodzą do kina.* - nie ma:

☐ a) przysłówka	☐ b) zaimka	☐ c) spójnika	☐ d) przyimka

11. Nieodmienną częścią mowy jest:

- a) liczebnik b) przysłówek
 c) przymiotnik d) zaimek

12. Błędnie zapisana jest nazwa geograficzna w zdaniu:

- a) Jadę nad Jezioro Śniardwy. b) Jesteśmy nad Morzem Bałtyckim.
 c) Zwiedzamy góry Karpaty. d) Spacerujemy po Hali Gąsiennicowej

13. Stopniowaniu nie podlega przymiotnik:

- a) dobry b) leśny c) drogi d) rażny

14. Błędą formę ma zaimek w zdaniu:

- a) Zdradzę ci tajemnicę. b) Jemu nic nie powiem.
 c) Wezmę te pióro. d) Lubię tę panią.

15. Rodzinę wyrazów stanowi zapis:

- a) mały, średni, duży b) łąka, trawa, pole c) pies, piesek, psina d) lis, listopad, listonosz

16. Parę wyrazów bliskoznacznych stanowi zapis:

- a) ważny - ważniejszy b) troskliwy - opiekuńczy
 c) trudny - łatwy d) leń - leniwy

17. Opozycję głoski dźwięcznej do bezdźwięcznej zawiera zapis:

- a) a : ą b) s : ś c) dz : dż d) cz : dż

III. Literatura

18. Ballada to utwór, w którym:

- a) jest zawarty morał b) są zdarzenia tylko realistyczne
 c) jest tajemniczy nastrój d) dobro zwycięża nad złem

19. Balladą jest utwór:

- a) „Powrót taty” A. Mickiewicza b) „Rota” M. Konopnickiej
 c) „Strofy o późnym lecie” J. Tuwima d) „Kronika olsztyńska” K.I. Gałczyńskiego

20. We fragmencie wiersza Cz. Miłosza pt. „Ojciec objaśnia” odnajdujemy:

- a) tylko przerośnięcie b) tylko epitet *„Tam, gdzie ten promień równiny dotyka
I cień ucieka, jakby biegł naprawdę,
Warszawa stoi...”*
 c) epitet i przerośnięcie d) przerośnięcie i porównanie

21. Postacie fantastyczne nie są głównymi bohaterami:

- a) baśni i ballad b) powieści przygodowych
 c) powieści historycznych d) mitów i legend

22. We fragmencie wiersza J. Tuwima pt. „Mróz” wyrazem dźwiękonaśladowczym jest:

- a) tężał b) mróz
 c) pędząc d) dzwoni

23. Układ oraz rodzaj rymów w tym wierszu przyczyniają się do odczuwania wrażenia:

- a) dotkliwego mrozu b) rytmicznego biegu
 c) dużego hałasu d) zupełnej beztroski

24. Zastosowane w wierszu powtórzenie wzmacnia:

- a) wrażenia słuchowe b) uczucie chłodu
 c) doznania wzrokowe d) odczucie piękna przyrody

25. W wierszu, oprócz rymów końcowych, są rymy:

- a) krótkie b) wewnętrzne *„Tężał mróz, wicher rósł,
Pędząc jak w sto koni,
Trzeszczy wóz, trzeszczy mróz,
Chłop zębami dzwoni”.*
 c) początkowe d) parzyste

26. Utwór pt. „Ania z Zielonego Wzgórza” jest powieścią, ponieważ:

- a) o zdarzeniach mówi narrator b) składa się z wielu rozdziałów
 c) bohaterowie przeżywają wiele przygód d) zawiera dokładną charakterystykę bohaterów